



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 365/2021
24.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Петровић, адвокат из ..., против туженог АД за железнички превоз робе „Србија Карго“ Београд, кога заступа Ђорђе Ђурић, адвокат из ..., ради исплате накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2433/20 од 18.09.2020. године, у седници одржаној 24.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2433/20 од 18.09.2020. године, **ОДБИЈА** жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П1 168/19 од 01.06.2020. године, а захтев туженог за накнаду трошкова поступка по жалби се одбија.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 78.860,65 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 168/19 од 01.06.2020. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе из поднеска од 03.02.2020. године. Ставом другим изреке, основни тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име неисплаћене накнаде за исхрану у току рада, у периоду од 01.06.2016. године до 26.12.2017. године, исплати укупан износ од 181.014,00 динара, са законском затезном каматом на појединачно опредељене месечне износе од датума доспелости, па до коначне исплате, се одбија, као неоснован. Ставом трећим изреке, основни тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име регреса за коришћење годишњег одмора у периоду од 01.06.2016. године до 26.12.2017. године исплати укупан износ од 65.011,00 динара, са законском затезном каматом на појединачно опредељене износе почев од датума доспелости, па до коначне исплате, се одбија, као неоснован. Ставом четвртим изреке, усвојен је евентуални тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име неисплаћених накнада за исхрану у току рада у периоду од 01.06.2016. године до 26.12.2017. године, исплати укупан износ од 108.600,08 динара, са законском затезном каматом на појединачно опредељене износе

почев од датума доспелости, па до исплате ближе одређене овим ставом изреке. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име регреса за коришћење годишњег одмора у периоду од 01.06.2016. године до 26.12.2017. године, исплати укупан износ од 70.006,50 динара, са законском затезном каматом на појединачно одређене износе од датума доспелости, па до коначне исплате, ближе одређене овим ставом изреке. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да исплати трошкове поступка тужиоцу у укупном износу од 74.032,30 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде, па до дана коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2433/20 од 18.09.2020. године, ставом првим изреке, одбачена је као недозвољена жалба тужиоца изјављена против става првог изреке првостепене пресуде. Ставом другим изреке, потврђена је првостепена пресуда у ставу другом и трећем изреке и жалба тужиоца одбијена као неоснована. Ставом трећим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу четвртном и петом изреке и одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу на име неисплаћених накнада за исхрану у току рада у периоду од 01.06.2016. до 26.12.2017. године, исплати укупан износ од 108.008,00 динара и на име регреса за коришћење годишњег одмора у периоду од 01.06.2016. године до 26.12.2017. године износ од 70.006,050 динара, све са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате, као неоснован. Ставом четвртим изреке, преиначено је решење садржано у ставу шестом изреке првостепене пресуде и одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 74.032,13 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате и обавезује тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 6.000,00 динара. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка по жалби у износу од 17.509,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због потребе разматрања правних питања и уједначавања судске праксе, са предлогом да се о истој расправља применом одредбе члана 404. ЗПП.

С обзиром да је ревизија тужиоца дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14), то није било потребе да се о истој одлучује као о посебној ревизији.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је након статусне промене АД „Железнице Србије“ издвајањем уз оснивање, наставио да ради код туженог на радном

месту ... у Секцији за превоз робе Тужиоцу уговором о раду нису посебно утврђени износи за топли оброк и регрес, већ се наводи да запослени има право на друга примања по основу радног односа у складу са колективним уговором АД "Железнице Србије". У складу са одредбом члана 171. став 1. Колективног уговора послодавца ("Службени гласник РС" бр. 37/95, 7/00), тужиоцу на име накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора припадају утврђени износи. У платној листи тужиоца нису исказани обрачун и исплата накнаде за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора, као ни структура вредности једног радног сата.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев применом принципа терета доказивања обрачуна и исплате накнаде која је предмет тужбеног захтева, а који је на туженом, који се није могао изјаснити о висини предметних накнада.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев, налазећи да су ове накнаде тужиоцу исплаћене кроз вредност радног часа за обрачун зараде, а да пропуст послодавца да у обрачун зараде искаже податке по основу трошкова исхране и регреса за коришћење годишњег одмора, не води закључку да тужиоцу исте нису исплаћене.

Овакво становиште другостепеног суда заснива се на погрешној примени материјалног права.

Наиме, терет доказивања чињеница које спречавају остваривање права или услед којих је право престало да постоји (да су тужиоцу исплаћене накнаде које су предмет парнице) је на туженој, сагласно члану 231. став 3. ЗПП. Како у конкретном случају тужени своје тврдње о извршеној исплати предметних накнада није доказао, иако се сви евентуални докази о томе налазе код послодавца, дужан је да сноси терет својих недоказаних тврдњи. Наиме, запослени има право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора. Ово право запосленог произлази из члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05 са изменама и допунама), док се висина ових трошкова ближе регулише општим актима послодавца. У ситуацији када послодавац ово право запослених не искаже у платној листи запослених, како је прописано чланом 105. став 1. и чланом 121. став 1. Закона о раду, терет доказивања да је запосленима исплаћена накнада ових трошкова је на туженом. У супротном, тужени као послодавац мора сносити ризик таквог пропуста као што је основаност тужбеног захтева, како је правилно закључио првостепени суд.

Из наведених разлога, другостепена пресуда је преиначена, одбијена жалба туженог и потврђена првостепена пресуда, сагласно члану 416. став 1. ЗПП.

Имајући у виду да тужени по жалби није успео, то је одбијен и његов захтев за накнаду трошкова поступка по жалби.

Полазећи од успеха у поступку по ревизији, тужени је обавезан да тужиоцу накнади ревизијске трошкове у износу од 78.860,65 динара и то за састав ревизије износ од 12.000,00 динара и на име судских такси износ од 66.860,65 динара, сагласно одредбама члана 153, 154. и 163. ЗПП, Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр. 121/12...99/20) и Таксене тарифе из Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94 ... 95/18).

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић